

ČTYŘLÍSTEK VE FINIŠI

Lze bez nadsázky říci, že tak rozsáhlý transformační projekt, do jakého se pustil ostravský Čtyřlístek – centrum pro osoby se zdravotním postižením, nemá dosud v České republice obdoby. Během tří let (2019 – 2021) vyroste v Ostravě celkem třináct nových domovů pro 159 zdravotně postižených lidí této organizace. Projekt je rozdělen do dvou etap, přičemž ta první již spěje do finise. V současné době probíhají kolaudační práce na prvních pěti novostavbách, které jsou stavebně dokončeny, během letních měsíců se domky dočkají vnitřního vybavení a koncem září může začít velké stěhování. Letos se bude týkat šedesáti klientů Čtyřlístku ze dvou největších domovů pro osoby se zdravotním postižením: třiceti šesti z Domova na Liščině a dvaceti čtyř z Domova Barevný svět.

Přitom již letos se začalo s výstavbou dalších šesti domků a jednou rekonstrukcí rodinného domu, jež budou dokončeny v příštím roce. S rekonstrukcí posledního, třináctého domu, se začne za rok a bude dokončena v roce 2021. V jedenácti domcích bude žít vždy dvanáct obyvatel ve dvou samostatných domácnostech, jeden nově rekonstruovaný dům bude mít devět obyvatel a poslední domov bude určen pro osmnáct zdravotně těžce postižených klientů s nejvyšší mírou podpory. Výstavbu osmi domů ze třinácti zajišťuje pro své klienty Čtyřlístek, pět staveb si vzal na starost zřizovatel této organizace – statutární město Ostrava. Celkové náklady na obě etapy transformace jsou odhadovány na 270 milionů korun, přičemž příspěvek z fondu Evropské unie bude činit 230 milionů korun a zbývající část nákladů půjde na vrub státu a statutárního města Ostravy.

Je samozřejmé, že tak rozsáhlý projekt vždy vyžaduje mnohaletou přípravu. Ta

spočívala nejen v důkladném proškolení zaměstnanců, aby byli připraveni na vše, co je v nových podmínkách čeká, ale aby vůbec přijali myšlenku podstaty všech těchto změn. V posledních několika letech však nešlo jen o kurzy a semináře spojené s transformací. Mnozí pracovníci v sociálních službách a sociální pracovníci absolvovali také četné exkurze a stáže v různých koutech České republiky, kde již organizace sociálních služeb transformačními změnami prošly. V tom měl Čtyřlístek obrovskou výhodu, neboť jeho zaměstnanci nemuseli vstupovat do dosud neprobádaných vod a mohli sbírat zkušenosti odjinud.

Co je oslovilo při jejich návštěvách jinde nejvíce? Byly to zejména kladné mezilidské vztahy a pohodová domácí atmosféra, která v domcích vládne, ale i to, že se na některých místech díky nejrůznějším společným volnočasovým aktivitám daří udržovat i vzájemné kontakty mezi klienty. Líbila se jim také možnost individuálnějšího přístupu k jednotlivým klientům,

a to v nejrůznějších životních situacích. Velkým bonusem jsou i prostorné zahrady, kde mohou klienti za hezkého počasí trávit většinu volného času.

Došli však také k závěru, že podstatou spokojenosti klientů je především dostatek personálu, který o ně pečuje. Proto se u nás v Ostravě bude v každém domku starat o dvanáct klientů dvanáct zaměstnanců. Důležitý je i čas, jenž by pracovníci měli mít na péči o klienty. Jak to vše bude možné uplatňovat v praxi, to ukáží první zkušenosti, až se klienti Čtyřlístku přestěhují do nového.

Podobně jako jinde v republice, také u nás v Ostravě se stále potýkáme s nedostatkem personálu. Věříme však, že nové podmínky budou natolik přitažlivé a motivující, aby byl o práci se zdravotně postiženými lidmi větší zájem.

Jednotlivé domy se staví v různých částech města Ostravy. A je třeba říci, že prostředí, do něhož jsou zasazeny, je opravdu krásné, obklopené zelení, většinou také v sousedství jiných rodinných

Jeden ze stávajících domovů ostravského Čtyřlístku, Domova na Liščině, jehož klienti se zanedlouho přestěhují do nového...

Jeden z právě dokončovaných domků se nachází nedaleko odtud.

domů. Celková dojezdová vzdálenost mezi prvními pěti postavenými domy a centrem organizace představuje přibližně 48 kilometrů. Po dokončení všech třinácti staveb to bude více než šedesát kilometrů. S tímto faktem bylo samozřejmě třeba počítat i kvůli zajištění kvalitní stravy pro obyvatele všech domů. Vždyť mnozí z nich mají speciálně upravený stravovací režim, různé diety spojené s jejich zdravotním stavem a to vše bylo třeba brát v úvahu. Velký úkol tak stál nejen před vedením organizace, ale i před nutriční terapeutkou, paní Vladimírou Sukupovou, která musela do detailu promýšlet veškeré možné varianty, jaké jídelničky volit a jakou skladbu jídel, aby byla vhodná i k přepravě jak v teplém, tak chlazeném stavu. A samozřejmě

hledat cesty, jak zajistit dovoz jídla z centrální kuchyně ve stávajícím Domově Barvený svět. Ta však musí projít modernizací a na čas tedy bude třeba zajišťovat stravu i z Domova na Liščině.

Co byl pro ni nejtvrďší oříšek? „Na to je těžké jednoznačně odpovědět, protože těch otázek bylo opravdu hodně,“ odpovídá paní Sukupová. „Museli jsme zkrátka vymyslet, jak by všechno mělo fungovat nejen v každodenním provozu, ale i v souladu se stávající legislativou a s hygienickými předpisy, abychom i v nových podmínkách dodrželi vše, co je naší povinností...“

Testovaly se nejrůznější termoporty, v nichž se bude strava převážet, promýšlela se auta, která budou přepravu stravy zajišťovat. Ve výsledku to budou tři

„teplá“ auta na uchovávání a převoz teplé stravy během pracovních dnů v týdnu a jedno „studené“ auto na převoz chlazené nebo šokově chlazené stravy na víkendy, která se bude uchovávat v chladicích zařízeních a pak regenerovat v kuchyňkách jednotlivých domácností. Od samotných staveb se přechází k tisícům maličkostí, jež je třeba promyslet a domyslet dřív, než se do domovů nastěhují jejich noví obyvatelé. Jistě není možné obsáhnout vše. Až praxe ukáže, zda všechno funguje tak, jak má a především to, zda se pro klienty stanou jejich nová bydliště skutečným domovem. Ve Čtyřlístku se zatím dělá vše pro to, aby tomu tak opravdu bylo.

Text a foto: BOHDANA RYWIKOVÁ

Z DOMOVA

POŘÁDNĚ MALOVANÉ KULATINY

Jak je důležité udržet si radost ze života a z jeho krásy, třeba té květinové, dokazuje i bývalá rozhlasová redaktorka paní Ludmila Hofmanová, která letos oslaví sté narozeniny. I ve svém věku maluje obrázky s květinovými motivy. Svoje kvítka „pěstuje“ štětcem a temperou v Domově s ošetrovatelskou péčí Zvonková v Praze 10. Přestože jí už nohy k samostatné chůzi neslouží, ruka vede štětec stále dobře.

Výtvarné nadání projevovала paní Lída Hofmanová už na základní škole, ale rozvíjela ho pak hlavně na plzeňském gymnáziu, odkud její obrázky putovaly až na výstavy do Japonska. Profesor jí doporučoval studium výtvarného umění, ale jazykově nadaná Ludmila si zvolila Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze. Od roku 1952 se pak věnovala práci redaktorky Československého rozhlasu, nejprve v Plzni, později v Praze.

Paní Ludmila Hofmanová, ročník 1919

Do malování se znovu vrhla někdy kolem svých 85 let: „Prostě jsem dostala chuť vzít barvičky do ruky“, směje se. S výjimkou nemnoha portrétů zachycuje téměř výhradně květinové motivy, miluje luční kvítí, kopretiny, sedmikrásky, všelijaké trávy a lístečky. Malovala křídou a pastelem, ale jak síly ubývaly, přešla k drobným temperám nanášeným párátkem, čímž svým malbám dodávala výrazný plastický prvek. V současné době používá temperu a klasický štětec, přičemž užitím hustší barvy stále ponechává svým obrázkům plasticitu.

Malování přináší radost nejen autorce, ale i všem obdarovaným. Spolubydlící, s níž paní Ludmila sdílí pokoj, k tomu dodává: „Vždyť je obrázek ještě mokrý a paní Hofmanová už spěchá ho někomu dát.“

Obrázek paní Ludmily Hofmanové

Když měla před dvěma lety výstavku nazvanou 97 okvětních lístků na paletě, nenechaly obrázky z tehdejší „úrody“ nikoho na pochybách, že jejich autorka Ludmila Hofmanová maluje celým srdcem a s nevšední vášní. Svými uměleckými dílky dokazuje, že i s tou téměř stovkou křížků se dají stále tvořit krásné věci.

**Text: MARINA HOFMANOVÁ
Foto: JANA MYSLIVEČKOVÁ**